

Datum: 2024-05-31

Diarienummer: KS/2023:79

Enhet/Verksamhet: Samhällsbyggnad

Ansvarig chef: Jan-Erik Eriksson

Handläggare: Josefin Andersson, Teknik i Väst AB och Amanda Edblad, Samhällsbyggnad

Samrådsredogörelse Vattentjänstplan

Kommunstyrelsen gav Samhällsbyggnad i uppdrag att ta fram en Vattentjänstplan för Eda kommun den 5:e april 2023. Samråd har ägt rum enligt 6 c §, Lag om allmänna vattentjänster (2022:1249) för Eda kommuns Vattentjänstplan den 10e januari t.o.m. den 14e februari 2024. Följande handlingar ingick i samrådet;

- Vattentjänstplan Eda kommun, samrådshandling
- Undersökning om betydande miljöpåverkan

Handlingarna har funnits tillgängliga på kommunens hemsida under samrådstiden och annonserats i lokala tidningar. Berörda sakägare och myndigheter har haft tillgång till samrådsunderlaget i mer än fyra veckor. Enligt 6 d § ska kommunen ta hänsyn till de synpunkter som kommit in under samrådet samt redovisa hur de har beaktats. Inkomna synpunkter finns redovisade i denna redogörelse med svar från Eda kommun.

För att få med barnperspektivet i arbetet med Vattentjänstplanen så skickades frågor ut till elever i kommunen. Några exempel från Gunnarsbyskolan årskurs 6 återfinns i slutet av samrådsredogörelsen.

Ställningstagande

Yttrande från Länsstyrelsen i Värmland, Dnr 305-2024

Länsstyrelsens yttrande: Länsstyrelsen har granskat samtliga inkomna handlingar för Eda kommuns Vattentjänstplan. Eftersom underlaget är översiktligt anser länsstyrelsen att det är svårt att uttala sig om detaljer, som exempelvis påverkan på arter och naturmiljöer. För vattentjänstplanen saknas det kartor som gör bedömningen av påverkan på naturmiljön svår att kommentera. Länsstyrelsen anser därför att kommunen behöver bedöma eventuell påverkan på arter och naturmiljöer vid genomförande av vattentjänstplanen.

För att identifiera naturvärdesobjekt inför en åtgärd eller exploatering krävs att en naturvärdesbedömning alt. en naturvärdesinventering om nya naturområden tas i anspråk, tas fram.

Artskyddsförordningen gäller som en förlängning av hänsynsreglerna i 2 kapitlet miljöbalken. Bestämmelserna i Artskyddsförordningen ska vägas in i bedömningen gällande val av områden för exploatering och andra åtgärder.

Kommunens svar: Underlaget är av översiktlig karaktär för att få en överblick av den långsiktiga planeringen kring hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses i kommunen samt vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid skyfall. Detaljfrågor, som exempelvis eventuell påverkan på arter och naturmiljöer, kommer beaktas i de områden som senare kan komma till att klassas som utbyggnadsområden. I planperioden, som är angiven till 12 år i samrådshandling, finns inte några sådana områden. Granskningshandlingen förtydligar ovanstående samt kompletteras med en översiktlig karta som visar områden redovisade i tabell 1 och befintliga verksamhetsområden.

Länsstyrelsens yttrande: Under Kapitel 3. med rubriken Den allmänna VA-anläggningen vid skyfall har kommunen redogjort för vilka åtgärder kommunen tänker sig för att skydda kommunens allmänna VA-anläggningar vid skyfall. Länsstyrelsen anser att detta kapitel har ett begränsat innehåll. Vattentjänstplanen ska visa vilka åtgärder som behöver vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall, men det saknas i detta kapitel. I bedömningen av funktionen bör även beskrivning av anläggningens kapacitet och behov av exempelvis bräddning ingå.

Kommunens svar: Kapitel 3 har ett begränsat innehåll kring de allmänna VA-anläggningarna ur säkerhetssynpunkt. Åtgärder som behöver vidtas är beskrivna i samrådshandling och dessa rör vattenverk samt uttagsbrunnar, vilka VA-huvudmannen anser inte behöver beskrivas i mer detalj, så som anläggningens kapacitet och behov av exempelvis bräddning, då det inte är relevant för dessa typer av anläggningar. Förtydligande görs i granskningshandling.

Länsstyrelsens yttrande: Länsstyrelsen anser att vattentjänstplanen saknar beskrivning av kommunens vattenskyddsområden. Länsstyrelsen anser även att kommunen bör redogöra om det finns behov av nya eller revidering av äldre vattenskyddsområden i Eda kommun. Detta för att bedöma om VA-anläggningen långsiktigt kan bibehålla sin funktionalitet. Slutligen anser länsstyrelsen att det saknas en beskrivning över kommunens reservvattenförsörjning.

Kommunens svar: Kommunens vattenskyddsområden och reservvattenförsörjning beskrivs i VA-planen, som är antagen 2021-01-13. Förtydligande görs i granskningshandling.

Länsstyrelsens yttrande: Länsstyrelsen anser att vattentjänstplanen bör kompletteras med en prioritering för kommunens utpekade bevaknings- och utredningsområden. En sådan prioritering bör vara tidsatt med tidplan för planerad påbörjan av respektive bevaknings- och utredningsområden. Detta för att underlätta vid senare prövningar av verksamhetsområde. Vidare anser länsstyrelsen att kommunen bör identifiera områdena på en karta som även visar översiktligt var kommunen har kommunala verksamhetsområden och var kommunen bedömer enskilda lösningar som lämpliga.

Kommunens svar: *Då Eda kommun inte är en utbyggnadskommun och då antalet utpekade områden är få till antalet så anser kommunen att samtliga områden har likvärdig prioritering. Om några förutsättningar ändras som gör att prioriteringsordningen behöver förtydligas är detta hanterbart inom angiven planperiod om 12 år samt vid prövning av planen vart fjärde år. En översiktlig karta över områdena i tabell 1 och befintliga verksamhetsområden kommer att läggas till i granskningshandling. Kommunen bedömer att enskilda lösningar är lämpliga överlag i kommunen. Utifrån dagens kunskapsläge och förutsättningar innebär att de områden som har enskilt VA bedöms fortsatt kunna lösas med enskilda anläggningar.*

Länsstyrelsens yttrande: Länsstyrelsen saknar en tydligare beskrivning av samtliga områdena som är utpekade i tabell 1. Länsstyrelsen anser att vattentjänstplanen bör kompletteras med kommunens bedömning och ställningstagande. Länsstyrelsen anser även att kommunen bör redogöra för sitt ställningstagande om varför kommunen inte bedömer att något nytt kommunalt verksamhetsområde planeras.

Kommunens svar: *Kommunens bedömning och ställningstagande finns i beskrivning till respektive områdesklassning samt kommentar till respektive område. Ställningstagandet om varför kommunen inte bedömer att något nytt kommunalt verksamhetsområde planeras grundar sig i att det inte finns något behov inom planperioden. Om förutsättningarna ändrar sig tar kommunen ställning till detta.*

Länsstyrelsens yttrande: På flertal ställen hänvisar kommunen till andra kommunala planhandlingar som Risk och sårbarhetsanalys, Översiktsplan, Fördjupade översiktsplaner, VA plan med mera. Länsstyrelsen anser att för ökad läsbarhet av vattentjänstplanen kan det vara bra att arbeta in delar från befintliga planeringsdokument för att i planen förtydliga kommunens ställningstaganden kring allmänna vattentjänster samt enskilda vattentjänster. Detta skulle göra kommunens vattentjänstplanen mer användbar och stärka planens relevans för allmänheten samt för kommunen.

Kommunens svar: *De delar som anses vara lämpliga att arbeta in finns med i samrådshandlingen. Förtydliganden görs i granskningshandling, främst med koppling till VA-planen som utgör en stor del av vad vattentjänstplanen skulle innehålla om VA-planen inte fanns och var så aktuell.*

Länsstyrelsens yttrande: I tabell 1 i vattentjänstplanen redovisar kommunen de områden som kommunen pekat ut som bevaknings- och utredningsområden där kommentaren för områdena är kopplat till klassningen i VISS. Länsstyrelsen anser att kommunen tydligare bör redovisa miljökvalitetsnormerna för vatten och inte enbart redovisa att utsläpp ska begränsas till områden som idag har problem med tex övergödning. Kommunen bör även beskriva hur vattentjänstplanen bidrar till uppnåendet av god kemisk och ekologisk status i yt- och grundvattenförekomster. Där miljökvalitetsnormen idag är sämre än god måste kommunen säkerställa att det kommer finnas möjlighet att uppnå god status i framtiden. Vid dessa vattenförekomster kan kommunen behöva arbeta med de enskilda avloppen eller se till att näringsbelastningen sänks på annat sätt för att uppnå god ekologisk status.

Kommunens svar: *I framtagandet av vattentjänstplanen har bedömningen gjorts att det är främst näringsämnen som är den kvalitetsfaktor som är mest relevant. Arbete med åtgärder för att miljökvalitetsnormerna ska kunna följas genomförs enligt kommunernas åtgärd 1 enligt åtgärdsprogrammet för Västerhavet. Exempel på åtgärder är bl.a. VA-planen, tillsynsarbete samt översikt- och detaljplaner. Vidare kommer det göras en vattenförsörjningsplan när Länsstyrelsen har en regional plan framtagen att utgå ifrån. Miljökvalitetsnormerna för vatten kommer att utredas mer i detalj för relevant vattenförekomst i samband med att ett område klassas till utbyggnadsområde. Detta förtydligas i granskningshandling.*

Länsstyrelsens yttrande: I samrådshandlingen anges vilka lagar och direktiv som berör arbetet med vattentjänster. Vattendirektivet för Västerhavet anges vilket inte är riktigt. EU:s vattendirektiv finns och åtgärdsprogrammet för Vattenmyndigheten i Västerhavet finns.

Kommunens svar: *Rättelse görs i granskningshandling.*

Länsstyrelsens yttrande: I avsnittet om den strategiska miljöbedömningen för planer och program anges att det inte finns några åtgärder eller tekniska lösningar som innebär någon negativ miljöpåverkan. Länsstyrelsen anser att kommunen bör förklara vad som gör att kommunen gjort denna bedömning.

Kommunens svar: *Planens genomförande innebär inte några åtgärder eller tekniska lösningar som skulle innebära någon negativ miljöpåverkan inom planperioden då kommunen inte har klassat några områden som utbyggnadsområden. Se tidigare svar från kommunen.*

Länsstyrelsens yttrande: Enligt 2 § 6 kap Miljöbalken ska i miljöbedömningar dels direkta dels indirekta miljöeffekter inkluderas, oavsett om dessa är positiva eller negativa, tillfälliga eller bestående, kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt. Länsstyrelsen saknar ovanstående sammanfattning för undersökningen om betydande miljöpåverkan.

Kommunens svar: *Förtydligande görs i granskningshandling och Bilaga 1. Strategisk miljöbedömning.*

Länsstyrelsens yttrande: Länsstyrelsen kan konstatera att kommunens undersökning om betydande miljöpåverkan är kort och svårbedömd. Likaså är kommunens vattentjänstplan i sin helhet sammanfattad på en övergripande nivå. Länsstyrelsen anser att det är svårt att med stöd av underlaget ta ställning i dagsläget om vattentjänstplanen kan ha en betydande miljöpåverkan eller inte. Länsstyrelsen anser att kommunen till granskningen bör komplettera med bedömning av planens påverkan på miljökvalitetsnormerna för vatten och säkerställa att uppnåendet av god kemisk och ekologisk status i yt- och grundvatten, samt bedöma påverkan på riksintressen, behov av klimatanpassning av allmänna VA-anläggningar.

Kommunens svar: *Se tidigare svar från kommunen.*

Länsstyrelsens yttrande: Länsstyrelsen anser att kommunen behöver tydligare beskriva sitt ställningstagande gällande de 5 utpekade områdena i tabell 1 i vattentjänstplanen. Vidare behöver kommunen förtydliga sitt ställningstagande om varför något nytt allmänt VA-område inte behöver kompletteras. Slutligen anser länsstyrelsen att kommunen behöver bedöma om vattentjänstplanen inte påverkar några naturvärden.

Kommunens svar: *Det finns inte något behov av att utreda en eventuell påverkan på naturvärden i denna version av vattentjänstplanen då planen inte innefattar några utbyggnadsområden. Se tidigare svar från kommunen.*

Svar på frågor från årskurs 6, Gunnarsbyskolan, Eda kommun

Vad tänker du på när du hör ordet vattentjänstplan?

"Jag tänker på personerna som planerar hur man ska hjälpa miljön."

"Jag tänker på att någon som räddar vattnet."

"Att man lär folket om vatten."

"Att man ska göra en tjänst för vattnet."

"Att det är en plan för hur dom som jobbar med detta vet hur man ska göra."

"Jag tänker på typ en plan där man planerar hur, när, man kanske ska rena vattnet."

Vad tror du händer om vattnet från till exempel toaletten inte renas innan det hamnar i naturen?

"Då skulle det hamna papper i naturen och det är inte bra för djuren i vattnet."

"Då kommer jätte mycket saker eller sopor hamna i vattnet mer än det redan är."

"Jag tror det kommer bli övergödning och lukta riktigt illa om vatten som inte renas skulle komma ut i naturen."

"Jag tror att vattnet blir smutsigt. När djuren kommer och kanske dricker vatten så kanske är det giftigt så dricker dom det och kan kanske dö då."

"Det börjar lukta skunk."

"Jag tror att det kommer att skada djur som dricker det."